# DISSERTATIO MEDICA
## INAUGURALIS,
DE
# Febre maligna biliosa AMERICAE;

QUAM,

ANNUENTE DEO TER OPT. MAX.

*Ex auctoritate reverendi admodum Viri*

D. GULIELMI WISHART S. T. D.

ACADEMIAE EDINBURGENAE PRAEFECTI,

NEC NON

AMPLISSIMI SENATUS ACADEMICI CONSENSU,
ET NOBILISSIMAE FACULTATIS MEDICINAE DECRETO;

PRO GRADU DOCTORATUS,

SUMMISQUE IN MEDICINA HONORIBUS AC PRIVILEGIIS
RITE ET LEGITIME CONSEQUENDIS,

ERUDITORUM EXAMINI SUBJICIT

JOANNES MOULTRIE
ex Meridionali Carolinae provincia, A. et R.

Ad diem decimum Martii, hora locoque solitis.

*Post ignem aetherea domo*
*Subductum, macies et nova febrium*
*Terris incubuit cohors.* Horat. carm. lib. 1. ode 3.

EX OFFICINA ROBERTI FLAMINII. M.DCC.XLIX.

VIRO ILLUSTRI

D. ALEXANDRO NISBET DE DEAN

EQUITI AURATO,

OB AMICITIAM MORUMQUE FACILITATEM

AEQUE CONSPICUO,

ET OB INNUMERA EJUS QUASI IN FILIUM

CUMULATA BENEFICIA

OPTIME MERITO;

NECNON

ANDREAE ST. CLAIR

MEDICINAE PROFESSORI IN ACADEMIA EDINBURGENA

ET MEDICO REGIO,

HORTATORI STUDIORUM,

MAGNO IN PRIMIS

ET PRAECLARO VIRO,

NON SOLUM OB MEDICINAE

PERITIAM EGREGIAM,

SED ET OMNES ALIAS DOTES

ANIMIQUE FACULTATES

QUAE HOMINEM VERE ORNANT;

NEC NON

NECNON

JOANNI MOULTRIE,

QUI IN CAROLI-OPPIDO

IN MERIDIONALI CAROLINAE PROVINCIA

MEDICINAM EXERCET,

PATRI OPTIMO,

CUSTODI INTEGERRIMO,

SUB CUJUS AUSPICIIS

PRIMA ARTIS ELEMENTA HAUSIT,

CUJUSQUE LIBERALITATE

SUMPTUS, QUAM VELLET

HAUD INANES, PRAEBITI SUNT

AD STUDIA SUA PROSEQUENDA:

HOC QUALECUNQUE

GRATI ANIMI TESTIMONIUM

SACRUM VULT

JOANNES MOULTRIE.

# DISSERTATIO MEDICA

# De Febri maligna biliosa Americae.

MEDICINA Scientia est tantæ utilitatis et dignitatis, ut vitam et sanitatem, quibus nihil Mortalibus antiquius est, regulis suis complectatur; quid autem vitâ praestabilius, quae sine sanitate certe nulla est?

Absque divinae hujus scientiae auxilio, vita nostra vel intra limites admodum angustos coarctaretur, vel sanitate destituta, morbisque perpetuis implicita, nobis et patriae prorsus inutilis evaderet; nam ut alimenta sanis corporibus Agricultura, sic sanitatem aegris Medicina promittit.

Quid mirum igitur, cum tantum generis humani intersit, si omni aetate maximi honores medicis semper habeantur? Olim quidem, qui hanc scientiam adhuc rudem paulo subtilius excoluerunt, eos etiam in Deorum numerum referre Veteres non dubitarunt. Quo magis dignissimae hujus scientiae limen violare, et medicinam illotis quasi manibus temere attingere nos dedecet.

Optime igitur illustrissimae hujus academiae legibus institutum est, ut qui honorem hunc petunt, et ad hujus scientiae professionem aspirant, eos studiorum suorum rationem reddere, industriaeque specimen aliquod in publicum proferre prius oporteat. Ut solennitati huic morem geram, quaedam in sequenti dissertatiuncula DE FEBRI MALIGNA BILIOSA AMERICAE dicere constitui. Argumentum hocce difficile sane et arduum, et a nemine hactenus satis tractatum, praecipue elegi, non ingenio fretus, quod sentio quam sit

exiguum, sed ut aliorum scripta compilandi suspicionem evitarem, et pestem hanc teterrimam, civibus meis adeo fatalem, describere conarer. Quo difficilius tractatu est hoc argumentum fere novum, eo majorem indulgentiam, et a celeberrimis Professoribus, et ab aliis Lectoribus benevolis, hae studiorum meorum primitiae postulabunt. Quantum in me est, quod solum promittere possum, in Observationibus morbi enumerandis, et Historia ejus tradenda Veritatem ducem et comitem habebo.

Febris haec malignans biliosa, de qua nunc agendum est, apud Gallos Americanos LA MALADIE DE SIAM, quia ibi plurimum grassatur; vel LA FIEVRE MATELLOTTE, quippe ei nautae maxime obnoxii sunt; apud Hispanos, VOMITO PRETO; apud Anglos, THE YELLOW FEVER, OR THE BLACK VOMITING, a duobus horrendis ejus symptomatibus, humoris nempe nigricantis vomitione, et flavâ ad universam cutem effusione, nominatur.

Hic morbus in regionibus Americae septentrionalibus, mensibus Junio, Julio et Augusto, plerumque saevit; quo tempore suffocantes fere solis ardores, a quibus mali hujus originem postea exhibere conabor, pluviaeque copiosissimae quotannis accidunt, uti testantur Ephemerides calci hujus dissertationis annexae: in insulis autem Americanis, haud procul ab aequatore sitis, ubi per totum fere annum insignis dominatur calor, nec unquam acre mordet gelu, non solum praedictis, sed aliis etiam mensibus grassatur.

Qui in urbibus habitant, robusti, sanguinei, laboriosi, radiis solis, et aeri nocturno objecti, temulenti, Nautae denique, plebeii et praecipue Advenae hoc morbo saepissime laborant; raro autem locupletiores, impuberes, foeminaeve, quique vitam laboris expertem degunt, et non solis ardoribus multum expositi. Sed contra notandum est paucos AEthiopum, etsi omnibus hisce injuriis maxime objiciantur, unquam fere hunc morbum, sed vice ejus, febrim ardentem saepe contrahere.

Omnes homines, licet eodem temperamento praeditos et eandem vivendi normam servantes, febris haec haud aeque adoritur; hisce enim regionibus assuetos rarius, insuetos frequentius invadit: adeo

ut indigenis Indis prorſus ſit ignota; AEthiopes quidem, a partibus Africae exuſtis, raro aggreditur; ſaepius vero Europaeos, qui his regionibus aliquamdiu inſuevere; ſed praecipue Advenas, quos maxime infeſtat, quibuſque funeſtiſſima eſt.

Glaciale frigus, vel etiam aer frigidus, huic morbo ſaevienti finem nunquam non imponit, cujus notabile exemplum proferre liceat. Anno 1745, febris haec rapide graſſabatur per Caroli oppidum, in meridionali provincia Carolinae, a Junio uſque ad menſem Septembrem; aer autem circa menſis hujus diem vigeſimum primum tam frigidus extitit, ut in Thermometro Farenheitiano ad altitudinem 58. ſtaret Mercurius * hora 8½ a. m. cum frigidior eſſet nocte praecedenti; hoc ipſo die, cum aegros ſub curatione patris mei inviſerem, laetus videbam omnes convaleſcentes, omnique periculo brevi liberatos, nec quiſquam poſtea in toto oppido, frigore non intermittente, morte correptus eſt, et duo ſolum vel tres, in tota provincia, in eum morbum inciderunt.

Symptomata hujus morbi ſequuntur:

Dolor fixus et acutiſſimus frontis, laſſitudo et debilitas ſubitanea ſine cauſa manifeſta, vertigo, algor et horror, ſaepiſſime ſudores gelidi. Haec ſymptomata ſtatim excipit febris ardens, anxietas permoleſta, oppreſſio magna, ingenſque dolor praecordiorum, quem imprimis ſentit aeger, manu parti applicatâ, etiamque lumborum, qui ſubinde ad extrema uſque corporis ſaepiſſime extenditur, necnon penitus in oſſibus figi videtur; pulſus plerumque frequens, exilis, durus contractuſque, aliquando tamen celer, durus, vehemenſque; oculorum prominentia, ardor, et quaſi opthalmia; facies, collum, pectuſque valde rubicunda; circa vitalia viſcera ſummus aeſtus; cutis aliquando ſicca et arefacta, ſed ſaepe madida ſudore; reſpiratio denſa, anhela, faſtidia cibi, nauſeae vomituſque perpetuus; Diarrhoea, jactationes et pervigilia, aut ſi ſomnus contigit, intermiſſus tantum, et vires haudquaquam reficiens; his poſterioribus, praegreſſa ſymptomata valde irritantur. In hiſce morbi

* Vid. Ephemerid. calci hujus diſſertationis annexam.

bi diebus, Haemorragiae ſaepe naſo oreque copioſe erumpunt. Lingua ſicca, exuſta, aſpera, ſitis inexplebilis; urina ſaepiſſime cruda pallida, vel coloris rubicundi, tamen ſub finem primi, initiumve ſecundi ſtadii ſedimentum album craſſum ſubſidere notavi. Sanguis jam vena emiſſus ſolutus apparet, craſſamentum ejus latum, minimeque profundum, undulanſque, nec tam compactum firmumque ut in ſtatu naturali, et in ſuperficie maculae lividae ſunt.

Hoc primum morbi ſtadium, unum, duos aut tres dies, raro diutius perdurat, ob vehementiam morbi, et aegri temperamentum: ſanguineis enim validis, et labori multum deditis, mortem citius adfert, quam mollibus et quieſcentibus.

Jam ſequuntur ſtadii ſecundi ſymptomata:

Effuſio flava univerſalis, primum in oculis, citoque poſtea in collo obſervanda, et ſaepiſſime urinam biliosam ſimilem ictericorum vidi: tum febris maxime minui videtur, et pulſus ſaepe mollior et tardior, vel celer et tam tenuis, ut tactui fili formam gerat; tunc cutis diffluit gelidis ſudoribus, urina et colliquativae faeces alvinae colorem penitus croceum induunt: lingua madidior, mundiorque quam priori ſtadio; labia, lingua, gingivae, et palatum multum florida fiunt, adeo ut ſanguis ſtatim erupturus eſſet. Nunc frequenter ſomnus aegrum invadit, ſed non recreans, etſi aliquando mollis videatur, attamen FRONTI NULLA FIDES; proſpectus enim convaleſcentiae fallax ſaepiſſime eſt.

Haec ſymptomata ſtadii ſecundi, aliquando per paucas ſolummodo horas, ſaepe diem unum vel duos, rariſſime diutius, durant.

Nunc ſequitur ſeries ſymptomatum horrendorum ſtadii tertii:

Haemorragiae nempe magnae, ob ore, naſo, et ſaepe pectoris, colli, faciei cute, ut a tot puncturis lanceolae erumpunt; aeger magnam copiam cruoris, atri, diſſoluti, gangraenoſi, et ſuperne et inferne ejicit; urina nigra, faetida, pulſus vacillans, debilis trepidanſque, et intermiſſio integra febris adeſſe videtur, ſudores gelidi, colliquativi

liquativi effluunt; ſingultus permoleſtus, reſpiratio denſa et perdifficilis, convulſiones, deliria, vel lethargia perpetua. Haec ſequitur frigiditas lethalis extremorum, tametſi circa viſcera vitalia calor ingens adſit, qui etiam aliquot horas poſt mortem durat; nunc maculae lividae per totum corpus erumpunt, et AEger rationis expers, ſenſibuſque externis orbatus, nullum dolorem, moleſtiamve ſentit; Mors denique ſaeva miſerum e medio tollit.

Hactenus, morbum hunc dirum, prout plerumque ſe habet, depingere conatus ſum, etſi aliquando multo ſaevius vim ſuam exerceat, adeo ut horis 24, 30, vel 40, ſymptomata omnia ſupra dicta oſtendat, et cadaver colore purpureo obductum Mors relinquat, quod etiam aliquando ante mortem evenit. Contra, omnia interdum ſymptomata multo mitiora, levioraque ſunt, longioribus intervallis ſequentia, et multo tractabiliora; attamen in hocce ſtatu ſerenitatis, adminiſtratio mala maxime periculoſa eſt, quae ſaepe omnia perturbat, et confuſione obruit, etſi hoc aliquando accidere poſſit, ubi haec cauſa culpanda non eſt.

Symptomatibus morbi memoratis, nunc notatu digna ſunt phaenomena, quae in cadaveribus apparent.

Aliquantulum poſt mortem, color multo flavior eſt quam antea. Macularum lividarum magnitudo et numerus multo major quam in vita, adeo ut cadaver maxime contuſum videatur. Saepiſſime haemorragiae illae e naſo, labiis, gingivis, lingua, palatoque effluunt. In cadavere viri inciſo, qui anno aetatis ſuae 28°. hoc morbo periit, phaenomena ſequentia, inter alios me etiam praeſente, patebant, quae, ut ſaepe audivi, in omnibus horum aegrorum cadaveribus cultro anatomico reſectis ſemper adſunt. Superficies ventriculi, inteſtinorum, meſenterii, hepatis, et omnium denique viſcerum abdominalium, coloris flavi vel bilioſi erat; maculae lividae et latae in iis apparebant; facies interna ventriculi, et inteſtinorum maxime inflammata videbatur, et ingens calor in eis et partibus adjacentibus, quanquam extinctus eſſet aeger ante horas 8, vel 10; hepar maxime inflammatum, et in molem naturali duplo majorem

 tume-

tumefactum; scalpello incisum sanguinem tenuem, atrum copiose emittebat; pars concava ejus livida et gangraenosa erat; bilis in vesica fellea, maxime spissa, nigra, et ab aqua difficulter diluta, bileque ejusdem indolis ductus cholidicus obstructus erat; urina in vesica spissa, nigra et faetida; plurimae maculae lividae in pulmonibus apparebant, qui vero, quoad cetera, a statu naturali haud recesserant.

Hactenus de historia morbi; nunc ad causas ejus progrediamur.

Americani septentrionales prae se ferunt, morbum hunc funestum ad se transisse ab insulis Americanis; harum autem incolae eum ipsis indigenam esse denegant; omnes quippe mali dirissimi opprobrium fugere cupiunt. Sed certe in omnibus hisce regionibus causae justae sunt, quae ad eum producendum conducunt, et si in hac sententiarum varietate meam proferre liceat, facile putarem eum aeque esse indigenam Americae ac regionum aliarum quae tam calidae sunt. Quamvis fatendum est, eum frequentius grassari in insulis jam dictis, quam in America septentrionali, quia in illis calor aeris major est, et longius non intermissus durat.

Causa proxima hujus mali acrimonia fluidorum esse videtur, et praecipuae causarum antecedentium, aestus ingens aeris, et nimius motus vel exercitium. Praeterea exhalationes copiosae et miasmata putrida, quae vi caloris praesertim in aerem elevantur et paludibus, stagnis, locis subterraneis, et praecipue ab immensis sylvis quae in America arboribus venenatis plurimis abundant, inter causas hujus morbi antecedentes annumeranda sunt. Horum quippe miasmatum et exhalationum putridarum particulae subtiles, una cum aere in pulmones attractae, vel cum alimentis in ventriculum receptae, horum viscerum poros non secus ac cutis externae subeunt atque sanguini admistae, latentis forte fermenti adinstar operantur, et fluida acrimoniâ morbosâ afficiunt. Nimia etiam potatio liquidorum spirituosorum, quatenus corporis calorem auget, et speciem quandam febris accendit, apte satis accusatur tanquam una ex antecedentibus hujus morbi causis. Si corpus frigido aeri

nocturno

nocturno, praesertim post dies aestuosos, objiciatur, ad morbum hunc producendum multum confert, nam frigus perspirationem obstruit, unde partes humorum acriores in corpore retinentur, quae aliter per poros cutis extruderentur. Sed " Nihil (ait Cel-" sus*) ob unam causam fit, sed id pro causa apprehenditur quod " contulisse plurimum videtur." Et quoque Galenus †, " Corpore " nostro ad morbos quasi praeparato, externum quoddam adveni-" ens febrem accendit, quod ex se morbum vehementem minime " generaret."

Fluida maxime acria et tenuia sunt, uti ex morbi historia apparebat, nam cruor ex ore et naso post mortem erupisset, quando ei nullum fuit momentum, sanguis praeterea venae sectione emissus maxime dissolutus semper apparet, crassamentum latum, undulans, minimeque profundum, et in superficie ejus maculas lividas exhibet, quae sunt signa acrimoniae et tenuitatis; memini me audîsse patrem meum optimum mentionem facere de duobus aegris, sub curatione ejus constitutis, in quibus sanguis per cutem pectoris et colli erupit, modo siphonis, quasi a tot puncturis lanceolae; quod non a momento sed acrimonia fieri videbatur. Nam alter juvenis erat, cui febre intermittente tunc temporis maxime debilitato, sanguineae tamen eruptiones mortem attulerunt. Altera faemina macilenta, quae nihilominus magnas a naso et ore hemorragias in principio morbi habuit, sub finem vitae tales eruptiones passa etiam est. Alteruter horum, Plethorâ non adeo laborare videbatur, ut sanguis momento suo, ab ore et naso, sub principium, vel per cutem, sub finem morbi, sed prae acrimonia et tenuitate erumperet.

Nunc agendum est de causis antecedentibus praecipuis, quae sunt ingens aestus aeris, et motus nimius, quibus acrimonia fluidorum, causa proxima inducitur. 1mo. Calore et motu substantiae animales putridae et necessario acres fiunt. 2do. Hic morbus

dirus

* Praefat. pag. 16. † Comment. 4. in Hip. de victu acut. chart. tom. XI. pag. 178.

dirus, plerumque inter nautas, et homines alios laboriosos, et ardori solis in America vehementis objectos grassatur, qui in America ingens est; die enim sereno, quod magnum caloris signum apud praedictum Caroli-oppidum, cum in aere umbroso in Thermometro ad 92°. Mercurius staret, eum in via publica, pedes quinque supra terram suspensum et radiis solis objectum ad 110°, vel 112°. saepissime ascendisse, et mensibus Junio, Julio et Augusto, aere etiam umbroso, eodem Thermometro apud 93°. stetisse inveni. Minime mirum igitur, malum tam dirum ab ingenti calore oriri. In regionibus Americae calidis, hominum fere omnium corpora (praecipue facies, collum, pectus, et brachia) sine ullo incommodo in aestivo tempore teguntur eruptionibus minimis cutaneis, Anglice THE PRICKLY HEAT, quae incipiunt levi prurigine et rubore, et postea innumerae vesiculae minimae lymphâ repletae apparent. Hoc oriri videtur a fluidis acribus arterias teneras inter cutem et cuticulam transeuntes erodentibus, quo fit humorum profusio sub epidermiden; et haec acrimonia fluidorum induci videtur calido aere. Hae eruptiones benignae sunt; hâc enim viâ partes acres, ad morbos producendos aptae, natura eliminat. Et observatur, qui has eruptiones passi sunt, eos semper fere ab aliis morbis intactos evasisse. 3tio. Hic morbus his mensibus calidissimis saepissime saevit, et maxime lethalis est. 4to. Honesto loco nati et quiescentes rarius in eum incidunt. 5to. Aer frigidus impetum ejus semper reprimit. 6to. Hieme appropinquante, febris haec mitescit, sensimque in intermittentem vertitur. 7mo. Quo calidior est coeli temperies, eo vehementius pestis grassatur; in Caroli-oppido exeunte mense Junio, anno 1732, cum nulla aura per aliquot hebdomadas aestum torrentem refrigerasset, adeo saeviebat haec febris, et tam acuta et lethalis erat, ut multis post diem $2^{m}$. vel $3^{m}$. mortifera esset. Anno 1748, in eodem loco febris haec iterum erupit, circa medium mensis Augusti, primâ cujus septimanâ nulla ibi unquam calidior erat, ut mercurius in Farenhetii Thermometro ad 97°; 97°$\frac{1}{2}$. et 98°. in aere umbroso ascenderet, et calor hicce cum multis imbribus diu duravit,

ravit; a coeli temperie in frigidiorem verſâ, miteſcit et intermittentem febrim mutabatur.

Omnibus fere perſuadetur hoc malum contagioſum eſſe. Omnes, ſine dubio, morbo huic graſſanti obnoxii ſunt, quatenus, eodem aere ambiuntur, eumque inſpirant; et ex aegrorum corporibus, exhalationes acres et ſemiputridae continuo exeunt, et aer loci in quo decumbit aeger brevi hiſce repletur, quem infectum ſani aequè ac aegri non ſine magno damno inhauriunt. Plurimos vero vidi qui quotidie hoc morbo laborantibus aſſidebant, ſed ab aeris injuriis, et nimio motu defenſi, incolumes evaſere.

Credere cum aliis non poſſum, hoc malum contagione ex una ad aliam provinciam propagari, niſi aer ad id producendum aptus ſit. Anno 1745, hic morbus in meridionali Carolina maxime ſaeviebat, cum contagionem ab alia provincia, non eſſe in cauſa plane appareret. Nam primus hoc morbo correptus eo anno, nauta erat, qui per duos vel tres dies continuos inebriatus, exinde in febrem hanc incidit, et ab eo tempore, nimio per menſem durante aeſtu, morbus in Caroli-oppido maxime graſſari caepit. Et quando tantus adeſt aeris aeſtus, periculum eſt, ne febris ardens communis in hunc morbum ſaeviorem mutetur, quod etiam a medicamentis minus aptis et malo regimine fieri minime dubito; immo tale quid ipſe ni fallor vidi.

In epiſtola quam Chirurgus, qui cum D. Vernon claſſi noſtrae praepoſito in Indos Occidentales navigabat, ad me miſit, haec ſcribebantur. “Legio quae ad Indos Occidentales pro-“fectura, naves Briſtoliae conſcendit, ibi febre ardenti afficie-“bantur, omnimodo ſimili his quae contagioſae habentur; cura na-“vis quâ aegri vehebantur mihi commiſſa, ſoluſque in ea intactus “evaſi. Quum regionibus calidis propinquaremus, febris aliam “induit ſpeciem, bilioſam nempe, et omnia ſymptomata febris “bilioſae Americanae prius nacta eſt, quam ad Jamaicam appel-“lere nobis contigerit.”

Olim notatum eſt, homines in morbos contagioſos ex ipſo eorum metu incidiſſe; nam Nichol. Maſſa ait, “Multi ex ſolo timore et

" imaginatione in febrem pestilentialem inciderunt." Hoc vulgo fluere putatur a spiritibus introrsum ad cor recedentibus, quo aditus corporis sine custodiis relicti sunt, quod aliquando pro causa hujus morbi a quibusdam redditur. Sed melius explicatur, a perspiratione diminuta, nam in melancolicis, et metu percussis, perspiratio semper minuitur, ut Sanctorius ab experimentis docet, et quando perspiratio minuitur, partes putrescentes, acres, in corpore tenentur, et febrem accendunt.

A fluidorum acrimonia, nunc symptomatum rationem ostendere conabimur.

Hic morbus saepius inter nauticos et homines duris laboribus assuetos, quam inter honesto loco natos et otiosos, regnat, quia omnibus causis hunc producentibus magis objiciuntur vitam degentes intemperatam, magnasque quantitates spirituum insalubrium avide ingurgitantes. Medicus, qui ad Indos Occidentales cum D. Vernon aderat, mihi narravit, hoc malum, ex nimia spirituum potatione, vehementer inter nautas grassari, et maxime lethale fieri: hoc facile observari potuit, quia ex juncto medicorum consilio, portione spirituum cuique destinatâ, cum aquae partibus tribus mistâ, et inter eos ter singulis diebus distributa, vehementia morbi statim decrescebat. Contra, honesto loco nati, qui copiose liquorem generosum, peracidum, anglice PUNCH bibunt, incolumes plerumque evadunt, hujus enim potus ope, alkalescentia fluidorum corrigitur vel impeditur, sudor copiosus, et urina promoventur, et partes acres fluidorum per poros cutis, et renes expelluntur; quo autem temperatiorem degunt vitam, eo minus morbo obnoxii sunt.

Unde accidat, neminem indigenarum et tam paucos AEthiopum in iis regionibus hoc morbo corripi, fateor me nescire, nisi sit, quod multo magis perspirent, quam Europaei, et quod sudore excretum sit, maxime alkalescens et acre sit, odore faedo, et faetore praeditum, adeo ut fluida acria hac via expelli videantur, et ab aestuante aere haud tantum commoveantur.

Cur vero advenae Europaei, in hunc morbum facilius incidant, quam Indi, et his calidis regionibus assuefacti, ratio in promptu est,

est. Benignus naturae auctor, hominum caeterorumque animalium corpora sapienter condidit, accommodata regionibus, quas illis habitandas concessit; ideoque corpora eorum qui incolunt regiones calidas, ab aestu molliora sunt Europaeis, laxioraque et magis idonea ad sudores copiose emittendos, ut hac excretione partes acres alkalescentes expellantur.

Fluida acria, orgasmata, vel solidorum motus validos ea vellicando producere possunt, exinde fluidorum vehemens fit motus, forte obstructio, et febris haec necessario accenditur; quae etiam aliter fieri potest a febre ardente communi, hoc calido anni tempore; nam a magno calore et motu fluidorum in febre quadam, fluida acria fiunt, et tunc in hunc morbum mutatur.

Hoc primo vel praecipue in hepate contingere opinor; fluida enim hujus visceris multa acriora esse quam aliarum partium existimo; nam magna oleorum * quantitas ab omento et mesenterio †, ei infunditur per ductus adiposos ⁎ vel potius venas ‡ sanguiferas ab his redeuntes, quae citissime calore rancescit; quippe oleum amygdalarum blandissimum, aestivo tempore, paucorum dierum spatio rancidum fit, et tantam acquirit acrimoniam, ut parva etiam copia deglutitum statim fauces inflammet. || Praeterea copia fluidorum longe maxima quae per hepar transeunt, longiorem absolvunt circulationem quam in aliis partibus, ab arteria enim Caeliaca et Mesenterica exportantur haec fluida in ventriculum, intestina, omentum, lien et pancreas; venis meseraicis deinde colliguntur, ab his in venam portarum vecta, per ejus ramos diuturnâ lentâque circulatione iterum feruntur. Hoc durante, calori et fotui viscerum abdominalium, et agitationi diaphragmatis et musculorum abdominalium in respiratione subjecta sunt; atque sanguis priusquam ad hepar propagatus est, magnam partem fluidorum mitium et dulcium, inter transeundum, distribuit organis, ad ea nutrienda, et varias eorum secretiones supplendas,

necnon

* Malp. et Haller. comment. in Boer. instit. p. 97, tom. 3. † Moragn. adv. 3, animad. 2. ⁎ Malp. epist. de Oment. vasib. adipos. ‡ Morgag. adv. ana tom. p. 3. || Van Sweit. comment. tom. 1. pag. 638.

necnon venae mesentericae humores ab intestinis imbibunt, fortasse partem bilis cum chymo subactam, et quicquid ab intestinis crassis hoc modo imbibitur, sine dubio maxime acre est, quatenus in his faeces reponantur; quamobrem sanguis non tam mitis ad hepar, quam ad alias partes, etiam in sanitate transit. Ergo in hoc malo acrimonia haec primum et multum in hocce viscere agere videtur, et huic sententiae Phoenomena hepatis in corpore inciso, quod hoc morbo periit, favere videntur; hepar enim maxime tumefactum est, et gangraenosum; exinde orgasmata et obstructiones primo in jecore accidunt, et febris accenditur, cujus calore et motu, fluida magis magisque acria fiunt, et quae brevi seriem symptomatum horrendorum producit.

Dolor lumborum, ut et dolor capitis, ab eadem causa oriri potest, a vasis nempe nimio distentis, vel ab acribus humoribus, vasa tenerrima medullae spinalis vellicantibus, sed, quod verisimilius est, a sympathia nervorum; inter enim nervos lumborum, hepatis et ventriculi nunc inflammati, anastomoses frequentes adsunt. Dolor in ossibus deducitur, ab acribus fluidis vasa tenerrima medullaris membranae, vel periostei interni obstruentibus et vellicantibus; anxietas, oppressio, et dolor magnus praecordiorum, ab inflammatione hepatis et ventriculi; respiratio difficilis a rarefactione sanguinis, et acrimonia vellicante vasa pulmonalia, quo fit eorum contractus, fluidorum accumulatio et impedimentum liberae per pulmones circulationis; huc etiam referri potest, pulsus in quibusdam celer, durus et depressus.

Nauseae perpetuae, et vomitionis causae sunt, 1mo, Inflammatio ventriculi necnon hepatis, a sympathia inter enim nervos hujus visceris et ventriculi sunt anastomoses frequentes; 2do, Fluida putrida, acria, in ventriculum bilis nempe et humor duodenalis acris, in ventriculo motu retrogrado pellitur; et 3tio, humor etiam Gastricus putridus, massa enim sanguinea putrida necessario succum Gastricum putridum producit. Diarrhaea ex eisdem causis sponte fluit. Totius jam corporis fabricâ adeo turbatâ, haud mirum

rum est aegros non quiescere, sed jactationibus continuis consumptos esse.

Causae effusionis flavae universalis tres esse videntur: 1mo, Bilis reassumptio in sanguinem; hanc causam praecipuam esse opinor. 2do, Solutio sanguinis. 3tio, Reassumptio ingentis quantitatis pinguedinis, quae etsi natura utitur eâ quasi involucro ad acria fluidorum retundenda, vice tamen fungitur olei ad ignem restinguendum, nam a calore magno et motu rapido fluidorum (ut omnis olei natura est) ea colorem penitus flavum induit, et fit maxime rancida et corrodens.

Nunc exhibere conabor, quomodo hae causae talem effectum producant. Et, 1mo, de Bile; bilem sanguini inesse fere haud dubium est; effusio enim flava fere eadem est in Ictero, et eodem modo inducitur; urina ab ea tingitur, et cadavere explorato apparet bilem in vesica fellea, et ductu Cholidico maxime inspissatam et nigram, qua, et inflammatione duodeni et ductûs ipsius constrictionibus spasmodicis, adeo obstructus est sanguis, ut nulla vel minima bilis per ductum in duodenum exire possit, sed cursu retrogrado in massam sanguineam feratur. Atque nos docuerunt sectiones cadaverum, ductum communem a bile inspissata sic obstructum esse, ut secreta a sanguine venae portarum bilis, per hanc viam exire nequeat, sed sanguine mista Icterum facit; et motum hunc retrogradum bilis, vomitio perpetua promovet; dum enim homo vomit abdomine contenta omnia viscera, convulsivo diaphragmatis et musculorum abdominalium motu comprimuntur, atque per hanc compressionem, bilis secreta in venae portarum ramos retropellitur, atque ex his per venae cavae respondentes ramulos, in sanguinem redit. Sed a posteriori; sudor et lympha in vesiculis a Cantharidibus post effusionem flavam, videntur bile inquinari, nam maxime flavescunt, et ab eis linteola immersa colore flavo tinguntur; at hoc non a flavo sero pendet, hi enim liquores non serosi sunt, sed lymphatici, ergo color flavus a bile pendere videtur, et non a sero solum ut quibusdam placuit.

2do, Cum ſanguis ruber in ſerum diſſolvitur (ut in hoc morbo ſolet) vel tenuis eſt, corpus flaveſcit, v. g. in hominibus languidis et morbo extenuatis; aut quando ulla pars corporis adeo contuſa eſt, ut textura ſanguinis frangatur, ea ſtatim flava fit.

3tio. Oleum vel pinguedo quando ranceſcit, tunc ſtatim flaveſcere incipit, quod in hoc morbo a magno calore et attritu evenit; et magna oleorum quantitas ad acrimoniam morbi hujus tollendam infeliciter a venis abſorbetur, quae citiſſime ranceſcunt, et haec eſt peſſima ſpecies acritudinis, a viſcida enim oleorum natura, diu ſolidis inhaeret, et difficulter ab eis abſtergitur.

Hoc modo effuſio flava produci videtur, quam Diarrhaea critica hunc morbum comitante, protrahi, minui et penitus aboleri vidi.

Febris vehementia poſt effuſionem flavam minui videtur, pulſus enim debilis et tenuis eſt, nam ſtadium Gangraenoſum adeſt. Urina et faeces colliquativae nigreſcunt, quoniam a vehementia febris, maxime putridi ſunt humores; a ſolidorum debilitate et fluidorum ſolutione ſudores colliquativi pendent, quod una cum febris diminutione rationem reddit, ob quam lingua in hoc quam priori ſtadio mundior, et madidior ſit. Nunc aeger comate correptus eſt, a materia morbi vaſa tenerrima cerebri obſtruente, atque natura anxia ſollicitudine fracta, quieſcere quaſi cogitur.

Quum in maſſa ſanguinea tantum haereat ſalis acris, olei rancidi, et bilis maxime putridae, uti ex urina, faecibus et aliis ſymptomatibus patet, minime mirum eſt ſub finem morbi ſequi ſeriem ſymptomatum tam horrendorum; Haemorragias nempe copioſas a naſo, lingua, gingivis, palato, et cute pectoris, colli facieique, fluida enim tam acria fiunt, ut vaſa ſua facile erodant, praeterea debilitatis ſolidis per extrema vaſorum ora relaxata et nimis aperta, facile exprimitur ſanguis tenuis et ſolutus. Eodem modo ex ultimis arteriolarum oſculis intra ventriculi et inteſtinorum cava effuſus ſanguinis, ſtagnatione magis ater et putridus evadit, atque vel vomitu rejicitur, vel ſpecie Diarrhaeae gangraenoſae per anum eliminatur. Singultus etiam a contiguitate hepatis et ventriculi inflammati cum Diaphragmate, fluidiſque acribus ejus nervos vellicantibus,

licantibus, ſicque Diaphragma vicinum in motus ſpaſmodicos deducentibus.

Cauſae reſpirationis difficilis antea memoratae fuere, ſed in hoc ſtadio, ſpiritus majori molimine ducitur, quoniam vires ſanguini a corde datae inſigniter minuuntur, unde aegre admodum per innumeros arteriae pulmonalis ramuſculos viam ſibi facit. Convulſiones a fluidis acribus nervos vellicantibus oriuntur. Extremitates frigeſcunt, nam in vaſis minimis ſtagnant fere fluida. Maculae lividae in corporis ſuperficie conſpicuae, gangraenoſae humorum indoli debentur. Nunc aeger a dolore immunis eſt, corpus enim gangraenâ obtectum apparet. Poſt haec, quid mirum, rationis et ſenſuum externorum privatio ſequitur, et aeger tandem dirâ morte de medio tollitur.

Falſo a quibuſdam exiſtimatum eſt, eos qui hoc morbo ſemel correpti ſunt, in eum nunquam poſtea incidere, ſed vanae huic opinioni contradicunt et ratio et experientia, miſeros enim vidi, qui bis hoc morbo laborarunt.

Atque ſic, ni fallor, ſymptomatum primariorum ratione ſatis expoſita, ad Prognoſin nunc accedamus.

Homini robuſto, ſanguineo, et multum labori dedito, plus in hoc morbo periculi eſt quam molli et quieſcenti; morbus enim ſemper vehementior eſt in illis quam in his, quoniam a robore et vigore fluida maxime elaborata ſunt, et neceſſario putreſcentia et ad acritudinem multo magis proclivia; in hominibus enim robuſtis, ſanguineis, humores bilis puta, ſemper in putredinem proniores ſunt et acriores, quam in debilibus et mollibus, in quibus bilis languida et iners eſt.

Periculi magnitudo ſemper eſt in ratione inverſa durationis ſtadiorum, brevitas enim periculoſa eſt, et vice verſa, quoniam progreſſio celer ſymptomatum, morbum vehementem et periculoſum eſſe denotat: ſi enim effuſio flava die ſecundo vel tertio appareat, malum omen eſt, praecipue pulſu debili, tunc certe mors pallida atro pede oſtia pulſat: ſi vero die ſexto vel ſeptimo, res ſalvae ſunt, pulſu non ſubſidente, tunc enim morbus mitis eſt.

Diarrhaea

Diarrhaea vel ſudor copioſus continuus ante effuſionem flavam, inter bona cenſetur ſigna, quoniam hae evacuationes criticae ſunt, quibus natura materiam morbificam eliminare conatur, ut etiam eruptiones cutaneae ſi quae appareant (quod aliquando evenit) ob cauſam jamjam memoratam. Si recedente febre vomitus decreſcat, et ſtomachus paululum cibi capiat nec faſtidiat, praecipue ſi urina altum induat colorem, et nebulam ſuſtineat et faeces alvinae fuſci ſint coloris, bonum eſt.

Inter mala et infauſta annumeratur ſymptomata, torpor vel lethargia effuſionem flavam ſequens, ſic enim in vaſibus tenerrimis cerebri materiam morbi figi denotatur: Haemorragiae etiam a naſo, ore vel ſuperficie corporis erumpentes, hae enim indicant fluida tam acria et tenuia fieri, ut vaſa ſua erodant, vel per horum ora relaxata diffluant; hae quoque ab acrimonia et fluiditate humorum pendentes, non ſine magno labore reprimuntur; ſed melius eſt has expelli, quoniam maxime acres et erodentes ſunt.

Si unum plurave ſymptomatum ſequentium appareant, mors certiſſime ſequetur. Urina nempe nigra, faetida, nam ſalia et olea in ea contenta tam acria et rancida fiunt, ut nigrum colorem induant, cumque haec a maſſa ſanguinea ſecreta ſunt, omnibus oleis et ſalibus in tota maſſa idem eveniſſe denotant; quae ratio manifeſta eſt ſignum illud non ſolum in hoc, ſed et aliis morbis tam merito lethale haberi.

Ejectio atri cruoris ſuperne et deorſum, quia humores putridos, et corpus gangraenoſum eſſe indicat.

Sudores colliquativi, monſtrant quippe humorum maximam ſolutionem et ſolidorum relaxationem.

Singultus, qui denotat hepar adeo inflammatum eſſe, ut diaphragma contiguum afficiat, et fluida tam acria ut diaphragma vellicent.

Lethargia quae indicat vaſa tenerrima cerebri obſtrui particulis acribus.

Maculae lividae in corporis ſuperficie, et ſubita doloris ceſſatio, quae ſignificant corpus eſſe gangraenoſum, et neceſſario omnis ſenſûs prorſus expers.

Finitâ

Finitâ morbi prognosi, nunc de methodo curatoria agendum, quae pro morbi natura antea tradita, sine dubio perdifficilis est; sed multo difficilior redditur malâ Agyrtarum et Empiricorum adminstratione, qui temere artem nostram in aegrorum perniciem prostituunt. In omnibus enim morbi stadiis, etiam aquilam albam, phlebotomiam, emetica, cathartica fortiora vesicatoria, alexipharmaca et aromatica calidissima, &c. adhibent, quae tamen haud raro maxime nocent.

1mo. Calomela administrant ad lentorem sanguinis dissolvendum, ut prae se ferunt; sed in omnibus fere morbis inflammatoriis, primâ periodo semper adest; quis igitur praeter tyronem et imperitum calomela in inflammatione administraret? In hoc morbo etiam vehemens adest febris, et solida fluidaque per se nimis prona ad debilitatem et dissolutionem, a mercuriis aucta sunt.

2do. Phlebotomia cautè et peritè praescripta multum sine dubio interdum adjuvat; hi vero ridiculi, aeque robustis et debilibus in omnibus morbi stadiis venam secant, quem errorem fatalem saepe observavi, post phlebotomiam enim male adhibitam, virium privationem inductam vidi, nunquam non lethiferam. Praeterea si febris haec ex obstructione, ab errore loci, nullo vitio in massa sanguinea haerente oriatur, certe sanguinis missio prodesset; sed quoniam in hoc malo febris causa est acrimonia fluidorum, causam, acrimoniam nempe, prius tollere oportet quam effectum; sed ad hoc venae sectio paululum conducit, nisi febris vehemens sit; quando febris quidem vehementissima adest sanguinis missio certe prodesse potest, nam graviora symptomata non solum mitigat, sed et calorem et attritum tollit, et acrimoniae incrementum necessario impedit.

3tio. Quoad emetica. Cadaverum incisio, ventriculum maxime inflammatum monstrat, et emetica inflammationem intendunt, et febris vehementiam a vomendi motu violenti augent, ergo laedunt: atque aegros vidi, quibus morbus mihi mitis esse videbatur, post emeticum, nauseâ et vomitu perpetuo laborare, et febrem vehementem accendi, morte solâ extinguendam.

Inflammatio magna in inteſtinis adeſt, ergo cathartica fortia laedunt, nam inflammationem irritant, virium proſtrationem inducunt, Hypercatharſin, (cui aeger maxime pronus) et alvi dejectiones atras creant, tandemque aegrum vitâ pariter ac dolore privant.

Quando autem virium proſtratio inducitur catharticis fortibus, phlebotomiâ, &c. calefacientia et aromatica vehementia, ſtatim adminiſtrant ad vires refocillandas; quae quoque in primis morbi diebus, ad ſudores promovendos circulatores hi adminiſtrant, ſed effectus calefacientium fortium in hoc morbo inflammatorio maxime periculoſi ſunt.

His praemiſſis de remediis quibuſdam in hoc morbo periculoſis, ab imperitis medicaſtris uſurpatis, reſtat nunc ut methodum curatoriam magis rationi congruam et morbi naturae accommodatam tradamus.

Indicationes curationis ſequentes eſſe videntur, et methodus curativa optima, mihi antehac nota, his indicationibus accommodatur.

1mo. Nullum fomitem morbo miniſtrare.

2do. Acrimoniae fluidorum incrementum praecavere.

3tio. Acrimoniam fluidorum corrigere.

4to. Materiam morbificam e corpore expellere.

5to. Symptomatibus periculoſis occurrere.

Amplo conclavi, quo multum et purum aerem trahere poſſit, aeger teneatur, nec gravi ſtragulorum onere ſuffocetur, quibus admodum levibus uti debet. Si enim aeger, jam nimio calore aeſtuans, lecto coerceatur, ſic veſtimentis munitus, ut aer undique arceatur, in calido de ſuo corpore exhalante vapore, ut Atmoſphera haeret, et calor augetur quia deficit aeris liberioris refrigerium, corpora enim noſtra aere communi in quo vivimus calidiora ſunt. Praeterea in his aegris, ſemiputridae exhalationes continuo de corpore exeunt, etiam moleſtae ſanis hominibus, qui illorum curam gerunt; aer loci in quo decumbunt brevi his repletur et inquinatur, adeoque frequentem renovationem poſtulat; niſi enim hoc

fiat

fiat, miseri non sine magno damno infectum hunc aerem semper haurire coguntur.

Si aegri habitus corporis robustus et sanguineus sit, et symptomata graviora, cauta sanguinis missio proderit, quatenus morbus et symptomata mitiora ab ea reddantur, calor et attritus sanguinis minuantur, et acrimonia necessario impediatur, vel protrahatur; sed aliter, momento magno et calore vehementissimo sanguinis acrimonia magna citissime inducitur. Contra vero sanguinis missio in debilibus, et repetita etiam in robustis omnino omitti debet, saepe enim virium prostrationem letiferam inde inductam vidi.

Regimen calidum cum magno periculo adhibetur, ergo vitanda sunt alcalescentia, spirituosa, aromatica, omnia stimulantia, et oleosa quoque, quoniam haec a calore et motu citissime in acredinem vergunt, et necessario morbum augent. Acescentia, blanda et refrigerantia aptissima sunt; quae natura provida, hisce regionibus sole exustis tantâ copiâ et varietate suppeditavit, efficacissima ad morbos ibi ob aestum frequentes ab acrimonia impediendos et corrigendos; ergo potus copiosi, blandi, subacidi, aquosi adhibiti prosunt, infusio nempe salviae fructu Tamarindorum, succo Aurantiorum vel Limoniorum, acidulata vel spirit. vitriol. parca quantitate, qui humorum putredini et dissolutioni potenter resistat.

Ab his diluentibus et sudoriferis mitioribus, copiosum sudorem continuum natum vidi, qui ad febris vehementiam et symptomata gravia tollenda conducere possit. Et quando symptomata permolesta fuere a magna Plethora, adeo ut sanguis non libere infarcta vasa permeare posset, pulsus celer, durus et depressus, dolor et anxietas necessario sequentes; sanguinis missione velocitatem auctam vidi, et potulentis tepidis administratis, copiosum et continuum sudorem non sine magno aegri solamine erumpere.

Quoniam hac excretione, natura materiam morbificam corpore expellere conatur, et viâ certe tutissimâ et facillimâ; ab initio igitur morbi perspiratio copiosa promota multum prodest, quae diluentibus et subacidis sudorificis tenuibus, ut supra dictum, optime efficitur;

ficitur; haec etiam in ventriculo optime retinentur, calida, sed omnia diaphoretica vitanda sunt, stimulo suo enim febrim augent. Medicus quidam, qui cum D. Vernon profectus est, aegrorum hoc morbo in primo stadio laborantium corpora pannis laneis in aquam calidam vel decocta emollientia immersis, ut saepe audivi, obtexit; hoc enim modo, sudore copioso perpetuo inducto, aegri postea sanitatem recuperabant.

Aeger fere semper vigiliis fractus est, non sine multis querelis, attamen anodyna vitanda sunt, haec enim sanguinem rarefaciunt, stimulo suo febrem irritant, morbum accendunt, et impetum humorum in vasis cerebri augent: praeterea, Warren, pag. 43, ait, saepissime anodyna gangraenam inducere, vel effusionem flavam postero die extrudere, et pulsum contrahere, quae omnia sunt symptomata lethalia.

Methodus quietem inducendi tutissima est, sudorem copiosum promovendo, ab eo enim lenitur symptomatum vehementia, et natura laboribus et sollicitudine fracta, nunc liberata somno gaudet.

Si dura morabitur alvus, proderit eam solvere ope clysmatum blandorum, nam foeces a stagnatione in intestinis putridae fiunt, et maxime acres, et venis bibulis absorptae in massam sanguineam fomitem recentem suppeditant, morbumque aggravant.

Clysmata blanda emollientia summum praestant effectum, nam non modo ab iis faeces putridae in intestinis collectae eluuntur, omnesque hae partes foventur; sed praeterea emollientia et antiphlogistica intestinis recepta osculis venarum meseraicarum laxatis et detersis absorbentur, et sic cum sanguine permiscentur, unde optima et citissima ejusdem dilutio obtinetur. Pars enim enematis injecti statim venis mesentericis absorpta, in sinum venae portarum defertur, indeque per totam hepatis substantiam propellitur, hinc in obstructionibus et inflammationibus hujus visceris, et intestinorum resolvendis haud parum efficax est: quoniam remedia haec ad locum affectum pervenire possunt, et a corporis functionibus vix ullam mutationem subeunt, atque cadaverum sectio haec viscera maxime inflammata esse indicat; ergo enema (A) mane et vesperi

peri injectum effectum haberet, a nitro enim in eo soluto, humorum acrimonia putrida cohibetur, materia obstruens diluitur, calor et inflammatio minuitur, sitis sedatur, urina et sudor multum promovetur. Atque quoniam aeger nauseâ et perpetuâ vomitione laborat, sequentia clysmata blanda, nempe ex radicibus altheae, fol. malvae, semin. hordei, avenae, oryzae cum nitro ʒi vel ʒii in lacte coctis cum saccharo culinari ter quaterve de die injecta, et in corpore quantum commode fieri potest retenta, ad corpus nutriendum summopere conducunt, dum alimenta per os assumpta perpetuâ vomitione rejiciuntur. Sublatâ vero vehementiâ febris, ingentique aestu et siccitate, tunc ab iis abstinendum, ne corpus nimis debilitetur.

Attamen lenis alvi profluvies induci debet ad juvandam naturam, quae saepe materiam morbificam inde ejicit, quod optime efficitur clysmatis blandis et laxativis lenibus, v. g. fruct. tamarindorum, prunorum, manna, cassia, linctu. electuar. crem. tartar. &c. insuper bibendo copiose liquores blandos subacidos supra memoratos; et effusionem flavam minui, protrahi et aboleri hac methodo vidi, sed interea perspiratio copiosa omitti non debet.

Haec methodus in primo tantum stadio convenit, nam in secundo, vel post effusionem flavam, abstinendum est ob causam antea dictam, nimiam nempe corporis debilitatem.

Saepe in stadio secundo, et saepissime sub finem morbi, aeger ingenti alvi profluvie laborat, quae non sine summa cautela reprimi debet, quoniam excretio critica est, qua natura materiam morbi foras propellendo vim suam exercet, et, si omnino reprimitur, naturae opera interrupta, perit, et postero die effusio flava non sine causa metuenda est, tandemque aeger moritur. Sed e contrario caute astringi debet alvus, aliter enim natura debilitata ad finem morbi subsistere non poterit: ad alvum itaque cohibendam, optimum mihi videtur periculum facere mixturae (B), qua effectum exoptatum non habente, tunc tantum anodyna adhibenda sunt, et in clysmate (C) quoniam effectum citissime habet, primum injicienda; ac si et haec alvum non astringant, tunc bolum (D) praescriberem, insuper bibendo potum spirituosum aromatibus conditum;

 et

et hoc quamdiu opus sit repetendum, simulque ab usu mixturae (A) non abstinendum. Audivi medicum, cujus modo mentionem feci, satis feliciter sacchar. Saturn. paucis dosibus adhibuisse, quod verisimile est, quoniam valde astringit, et ad Diarrhaeam supprimendam magum usum habere credo, ergo bolos (E), si aliter alvus astringi non posset, adhiberem.

AEger vomitu perpetuo saepissime laborat, ad quem compescendum nihil melius vidi mixtura (F), si modo alimenti paululum at saepe sumat, ne laboret ventriculus.

Si lethargia sub finem morbi aegrum invadat, nihil profuturum mihi occurrit nisi vesicatorium capiti applicatum, quod aliquando lethargiam tollere notavi, sed epispastica, gangraenam, vel ulcus inflammatorium asidue cruorem tenuem effundens, obducere aliquando notavi. Etiam in stadio inflammatorio vesicatoria applicata vidi, sed haec administratio necessario laedit, a stimulo enim et irritatione inflammatio augetur, vitari ergo debent nisi circa diem criticum (qui quintus vel septimus saepissime est), tunc enim metus est mortis a vi vitae diminuta, et vesicatoria maxime adjuvant, quo tempore aeger alimentis multum recreantibus nutriri debet.

Haemorragiae in altero stadio ab ore vel naso, quae justam metûs causam aegro injiciunt, nisi immodice erumpant, non coerceri subito debent; humores enim hac via evacuati tam acres sunt, ut vasa sua erodant; sed si a fluxu nimio metus sit prostrationis virium, tunc styptica v. g. aqua frigida, acetum, spiritus vitrioli cum aqua dilutus, vel (G) ad eum supprimendum adhibenda. Audivi etiam medicum supra memoratum felicissimo eventu alumen et interne et externe in hoc morbo adhibuisse non solum ad suffusiones sanguineas, sed etiam excretiones cruoris superius et inferius ejectas tollendum.

Si in hoc morbi stadio signa ulla gangraenam adesse indicant, conclamatum est, nihil enim prodesse notavi. Cortex Peruvianus administrari possit, sed post gangraenam obductam nunquam ullum convalescere vidi. Maxime vero Cortex valet ad gangraenas suffocandas et earum progressum sustinendum; si vomitus ergo non permolestus est, decoctum forte (H), sed si nausea gravis est,

extrac-

extractum adhiberem, quoniam dosis magnitudo minor est, adeoque in ventriculo facilius retinetur. Febre diminutâ, cum aeger admodum languidus et debilis sit, Corticis Peruviani decoctione bene cardiacis praeparata, addito Tart. regenerat; feliciter saepius utimur; et hanc stomachus, aliter fastidiosus, sine nausea capiet. Atque in hoc morbi stadio, nutrimenta vino et aliis cardiacis praeparata adhiberi debent, ad vires reficiendas.

Methodus medendi supra-tradita non modo a priori sed a posteriori mihi optima et tutissima videtur, sed aliquando morbus tam vehemens est, ut nullis cedat remediis. Morbo feliciter sublato, aeger quiescit, indeque membra magnopere recreantur, dolores evanescunt, febris intermittit, vires renovantur, effusio flava gradatim evanescit, et omnia ad statum naturalem reducuntur; attamen debilitas aliquamdiu durat.

Viribus satis recuperatis, alvum solvere convenit a cathartico (I) ad morbi reliquias evacuandas, quas aliter Diarrhaeam permolestam inducere observavi.

Quid multa? consulere mihi liceat advenis in calidas has regiones profecturis, ut summa cum cura adversus solis ardorem, frigidumque aerem nocturnum se defendant. Cibus sit levis refrigeransque, praecipue acescentia, quatenus inde fluidorum acrimonia corrigatur----- vitent quantum possint omnia alcalescentia, calefacientia, et spirituosa, quae corporis succos inflammant, magisque alcalescentes praestant, ideoque non solum huic, sed et aliis etiam morbis, qui hisce regionibus proprii sunt, obnoxios reddunt. Vitent denique exercitium nimium, et liberam semper servent perspirationem; hac enim ratione expelluntur particulae valde alcalescentes et acres, quae detentae morbos ab acrimoniâ crearent; alvus, morbo grassante, nunquam dura esse debet, quorum enim alvi astringuntur, ei maxime obnoxii sunt. Sic morbum hunc teterrimum, ut spero, effugient, quem in eorum praecipue commodum leviter, ut potui tamen, perstringere, ad nauseam usque forsan conatus sum. Nihil jam restat, nisi ut Professoribus meis celeberrimis gratias quam maximas habeam, et candidi lectoris benevolentiae dissertationem hanc nimis prolixam et minus perpolitam iterum committam.

A R. Hordei decoct. libram unam,
Sal. Nitri drachmas duas,
*Misce, fiat Enema.*

B R. Gum. Arabic.
Terrae Japon. ana drach. duas,
Ocul. Cancr. praeparat. drachmam unam,
Aq. fontan. uncias sex,
Spirit. Vin. Gallic. uncias duas.
*Misce, sumet Cochlear.* 2 *omni hora.*

C R. Fol. Malv. manipul. duos,
Flor. Camomil.
Bacc. Juniper. ana unc. unam.
*Decoct. in aq. fontan. ab libra una ad uncias septem, colle que adde*
Theriac. Venet. drach. duas,
Vitel. ovi.
*Misce, fiat Enema.*

D R. Theriac. Venet. drach. unam,
Terrae Japon. semunciam,
*Misce, fiat Bolus.*

E R. Sacchar. Saturni granas duo. decem,
Conf. Rosar. rub. drach. unam,
Theriac. Venet. drach. unam,
*Misce, fiat Bolus,* N°. 3. *sumat* 1 *ter die.*

F R. Sal. Absinth drachmam unam,
Suc. Aurant. semunciam,
Aq. fontan. uncias sex,
Aq. Menth. sine vin. uncias duos.
Spir. Sal. Armoniac. guttas triginta Syrup. q. s.
*Misce, sumat Cochl.* 1 *omni hora.*

G 1. *Lenius.*
R. Alumen. Rup. drachmam unam,
Aq. Rosar. stillat. unciam unam,
*Misce, Turundis ingestis, applicetur cavo narium.*

2. *Fortius.*
R. Sacch. Saturn. drachmam unam,
Aq. Rosar. stillat. unic. unam,
*Misce ad eosdem usus.*

3. *Fortissimum.*
R. Vitriol commun. drach. unam,
Aq. Rosar. stillat. unciam unam,
*Misce similes in usus.*

H R. Cort. Peruv. contus. unc. unam,
Sal. Absinth. semunciam,
*Decoct in aq. fontan. ab duab. ad libram unam, cui adde,*
Extract. Cort. Peruvian. drachmas duas Syrup. q. s.
*Misce, sumet Cochlear.* 2 *bis quaque hora.*

I R. Fol. Sennae drachmas tres,
Fruct. Tamarind. unciam unam,
Mannae,
Crem. Tartar. ana semunciam,
*Decoct in aq. fontan. ad libram unam, colle, fiat Ptisan.*

EPHE-

# EPHEMERIDES
## METEOROLOGICAE
### APUD
## *CAROLI-OPPIDUM*,
In Meridionali Provincia CAROLINAE.

ANNO MDCCXLV.

# INSTRUMENTA,

*Quibus sequentes observationes factae*

ERANT;

1mo. BArometer portabilis, ad gravitatem incumbentis aeris metiendum.

2do. Farenhetii Thermometer, ad aeris temperamentum ostendendum.

3tio. Hygroscopus, ex chorda scuticae sex pedes longa, cum plumbo uni extremitati appenso, sequenti modo constructus: inter chordae hujus aqua immersae, et postea ad ignem bene exsiccatae, longitudinem, comperi differentiam fuisse 5 unciarum, qua differentia pro scala usus sum, singulas uncias in 20 partes divisi, adeoque totam scalam in centum, quarum singulas computavi unam, et chordâ exsiccatâ maxime extensâ, index ad primum stetit.

Haec omnia suspendi in musaeo 10 pedes alto, et 4 pedes quadrato, septentrionem versus; nam musaeum septentrionalem domus partem spectabat, ita ut omnino a sole defenderetur, simulque aeri pervium esset.

Venti momentum, ex conjectura, in 6 gradus divisi.

Horae observationis plerumque erant octava antemeridiana, et secunda pomeridiana.

Mensibus Augusto et Septembri complures observationes neglexi, aliter tum occupatus, Febre biliosa violenter saeviente.

EPHE-

# EPHEMERIDES METEOROLOGICAE.

## *J U N I U S.* Anno 1745.

| Dies menſis. | Horæ obſervat. | Altitudo Barometri | Thermometri | Hygroſcopi | Genera ventorum. | | Facies cœli. | Tempeſtas. |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| 1 | 8 | 30.04 | 73 | 47 | N | 1 | tecta opacib. nubibus. | |
| | 2 | .03 | 75 | 41 | NE | 3 | id. | veſpere pluit. |
| 2 | 8 | 29.95 | 73 | 49 | NE | 5 | id. | magna pluvia per totum diem et |
| | 2 | .97 | 77 | 46 | E | 4 | id. | noctem, ſed ſol intercurrit. |
| 3 | 8 | 30.10 | 72 | 48 | SW | 1 | id. | id. |
| | 2 | .08 | 76 | 47 | E | 1 | fere id. | |
| 4 | 8 | .15 | 80 | 41 | SE | 1 | ſparſa opac. nubib. | |
| | 2 | .13 | 83 | 36 | SE | 1 | ſparſa tenuib. nub. | |
| 5 | 8 | .14 | 80 | 43 | NE | 1 | ſparſa opac. nubib. | 10 a. m. jucund. imber. |
| | 2 | .12 | 83 | 40 | ESE | 1 | fere tecta opac. nub. | |
| 6 | 8 | .11 | 82 | 41 | W | 1 | id. | |
| | 2 | .06 | 89 | 33 | S | 1 | ſparſa opac. nubib. | |
| 7 | 8 | .04 | 83 | 40 | SW | 1 | id. | |
| | 2 | 29.98 | 88 | 34 | SW | 2 | id. | |
| 8 | 8 | .97 | 81 | 38 | SW | 1 | id. | 11 a. m. id. |
| | 2 | .90 | 83 | 39 | SW | 2 | fere tecta opac. nub. | 6 p. m. id. |
| 9 | 8 | .97 | 77 | 45 | SW | 2 | id. | |
| | 2 | .84 | 88 | 35 | SW | 2 | id. | p. m. imbres cum tonitru et fulg. |
| 10 | 8 | .74 | 78 | 43 | SW | 2 | ſparſa opac. nubib. | ab 3 p. m. ad proximum a. m. |
| | 2 | .70 | 89 | 30 | W | 1 | id. | magn. pluv. cum tonitru et ſulg. |
| 11 | 8 | .75 | 74 | 50 | N | . | tecta opac. nub. | |
| | 2 | .80 | 77 | 45 | N | . | id. | |
| 12 | 8 | .96 | 71 | 41 | N | 1 | id. | |
| 13 | 8 | 30.08 | 80 | 36 | E | 2 | ſparſa opac. nubib. | |
| | 2 | .08 | 83 | 33 | E | 3 | id. | |
| 14 | 8 | .14 | 79 | 34 | NE | 1 | ſparſa tenuib. nub. | |
| | 2 | .13 | 81 | 30 | ENE | 5 | ſudum cœlum. | |
| 15 | 8 | .15 | 81 | 26 | SE | 1 | ten. nub. ſparſ. | |
| | 2 | .13 | 81 | 24 | SE | 2 | tecta tenuib. nub. | |
| 16 | 8 | .05 | 79 | 33 | SSW | 3 | id. | 10 a. m. tecta op. nub. et jucund. |
| | 2 | .03 | 81 | 33 | S | 3 | id. | imber.----mult. ſulgur. hac nocte. |
| 17 | 8 | .00 | 81 | 38 | W | 1 | ſudum cœlum. | |
| | 2 | 29.93 | 89 | 30 | S | 2 | id. | |
| 18 | 8 | .87 | 85 | 33 | W | 2 | id. | |
| | 2 | .90 | 93 | 29 | S | 2 | fere tecta opac. nub. | 6 p. m. jucund. imber. |
| 19 | 8 | .90 | 87 | 38 | NW | 1 | ten. nub. ſparſ. | |
| | 2 | .88 | 92 | 32 | SSW | 1 | id. | 5 p. m. id. |

## *JUNIUS.*

| Dies menſis. | Horæ obſervat. | Altitudo Barometri | Altitudo Thermometri | Altitudo Hygroſcopi | Genera ventorum. | | Facies cœli. | Tempeſtas. |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| 20 | 8 | 29.83 | 84 | 35 | WNW | 2 | ten. nub. ſparſ. | Mult. fulg. in Septentr. hac noct. |
| | 2 | .86 | 96 | 34 | NW | 1 | id. | |
| 21 | 8 | .90 | 85 | 33 | W | 2 | id. | |
| | 2 | .92 | 95 | 23 | W | 1 | id. | |
| 22 | 8 | .94 | 89 | 32 | SSE | 0 | id. | |
| | 2 | .93 | 92 | 29 | S | 1 | tecta opac. nub. | id. |
| 23 | 8 | .84 | 85 | 34 | ſilens | 1 | ſparſ. opac. nub. | 12 m. mult. tonitr. et fulg. cum |
| | 2 | .80 | 80 | 35 | SW | 1 | tect. opac. nub. | magn. imbr. vent. 4 grad. |
| 24 | 8 | .95 | 87 | 24 | ENE | 1 | ſudum cœlum. | |
| | 2 | .96 | 89 | 26 | S | 1 | id. | |
| 25 | 8 | 30.08 | 88 | 30 | SSW | 1 | ſparſ. tenuib. nub. | 2 p. m. mercurius in termometro |
| | 2 | .08 | 91 | 26 | S | 1 | ſudum cœlum. | cum ſub terra 1 unc. ſurgit ad 121°. |
| | | | | | | | | et radiis ſolis expoſitus ad 110°. |
| 26 | 8 | .08 | 87 | 33 | SW | 1 | id. | |
| | 2 | .01 | 95 | 25 | SW | 2 | id. | |
| 27 | 2 | —— | 95 | — | | | | 4 p. m. magn. imber; cum ingent. |
| 28 | 8 | 29.90 | 79 | 48 | W | 2 | ten. nub. ſparſ. | tonitru et fulgure. |
| | 2 | .88 | 94 | 25 | W | 2 | id. | |
| 29 | 2 | .93 | 89 | 28 | SE | 2 | opac. nub. ſparſ. | 1 p. m. jucund. imber. |
| 30 | 2 | 30.05 | 89 | 30 | E | 1 | id. | |

## *JULIUS.*

| | | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| 1 | 8 | 30.10 | 89 | 28 | SW | 1 | opac. nub. ſparſ. | |
| | 2 | .05 | 91 | 27 | SSE | 1 | id. | |
| 2 | 9p. m. | .00 | 79 | 24 | NW | 5 | obduct. opac. nub. | Ingens tonitr. et fulgur. cum pluv. |
| 3 | 8 | .00 | 88 | 37 | S | 1 | tect. ten. nub. | tenui. |
| | 2 | .00 | 93 | 30 | S | 2 | fere tect. opac. nub. | |
| 4 | 8 | .00 | 87 | 36 | SW | 2 | id. | ab 8 p. m. ad 1 a. m. ingens tonit. |
| | | | | | | | | et fulg. cum pluv. fere continua. |
| 5 | 8 | .05 | 85 | 38 | N | 1 | id. | 2 p. m. fulgur in occident. |
| | 2 | .03 | 87 | 33 | S | 1 | opac. nub. ſparſ. | hac nocte eadem cum poſtremo. |
| 6 | 8 | .10 | 83 | 46 | SW | 1 | id. | ab 1 p. m. ad 2 pluit cum tonit. et |
| | 2 | .10 | 81 | 44 | S | 0 | id. | fulg.---hac nocte tonitr. cum fulg. |
| 7 | 8 | .08 | 81 | 45 | ſilens | | id. | Imbres intercurrunt per diem cum |
| | 2 | .00 | 77 | 45 | id. | | obduct. opac. nub. | tonitru et fulgure. |
| 8 | 8 | 29.98 | 73 | 50 | N | 3 | id. | |
| | 2 | .94 | 80 | 38 | N | 1 | id. | |

## *JULIUS.*

| *Dies menfis.* | *Horæ obfervat.* | *Altitudo* *Barometri* | *Thermometri* | *Hygrofcopi* | *Genera ventorum.* | | *Facies cœli.* | *Tempeftas.* |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| 9 | 2 | 30.00 | 84 | 32 | E | 1 | ten. nubib. fparf. | fulgur. meridional. hac nocte, |
| 10 | 8 | .05 | 74 | 46 | NE | 1 | obduct. opac. nub. | nunc pluit. |
| | 2 | .08 | 82 | 38 | E | 1 | id. | id. cum fulgur. hac nocte. |
| 11 | 8 | .16 | 87 | 38 | S | 1 | opac. nub. fparf. | a. m. imber jucund. |
| | 2 | .17 | 88 | 35 | SE | 2 | id. | |
| 12 | 8 | .20 | 87 | 34 | E | 1 | id. | |
| | 2 | .15 | 88 | 34 | SE | 1 | ten. nub. fparf. | |
| 13 | 8 | .16 | 84 | 38 | NE | 1 | id. | |
| | 2 | .16 | 87 | 32 | E | 1 | id. | |
| 15 | 8 | .13 | 85 | 35 | S | 1 | id. | a. m. ten. imber. |
| | 2 | .13 | 85 | 34 | S | 2 | id. | |
| 16 | 8 | .11 | 85 | 36 | SE | 1 | id. | id. 6 a. m. |
| | 2 | .05 | 87 | 35 | SW | 1 | id. | 10 a. m. jucund. imber. |
| 17 | 8 | .00 | 81 | 43 | NW | 1 | tect. opac. nub. | 12 m. id. |
| | 2 | 29.98 | 81 | 40 | S | 1 | id. | |
| 18 | 8 | 30.03 | 85 | 36 | E | 1 | opac. nub. fparf. | |
| | 2 | .00 | 87 | 32 | SE | 1 | fudum coelum. | |
| 19 | 8 | .05 | 85 | 34 | filens | | opac. nub. fparf. | |
| | 2 | .05 | 89 | 29 | S | 1 | id. | |
| 20 | 8 | .08 | 87 | 30 | S | 1 | id. | |
| | 2 | .05 | 90 | 28 | SSE | 1 | id. | |
| 21 | 8 | .05 | 83 | 38 | SW | 1 | tect. opac. nub. | |
| | 2 | .04 | 92 | 29 | S | 2 | opac. nub. fparf. | |
| 22 | 8 | .04 | 78 | 44 | N | 2 | tect. opac. nub. | 10 a. m. magn. imber. |
| | 2 | .05 | 85 | 34 | E | 2 | opac. nub. fparf. | |
| 23 | 8 | .11 | 81 | 33 | NE | 3 | id. | |
| | 2 | .11 | 87 | 30 | E | 2 | id. | |
| 24 | 8 | .11 | 85 | 30 | SSE | 1 | id. | |
| | 2 | .11 | 86 | 29 | SE | 2 | id. | |
| 25 | 8 | .10 | 85 | 34 | E | 1 | id. | |
| | 2 | .05 | 89 | 30 | S | 1 | id. | |
| 26 | 8 | .02 | 83 | 38 | SW | 1 | ten. nub. fparf. | pluit cum ingent. tonitru et fulg. |
| | 2 | 29.92 | 93 | 35 | SW | 1 | id. | ab 9 p. m. ad 1 a. m. |
| 27 | 8 | .93 | 78 | 46 | NW | 1 | tect. opac. nub. | p. m. pluit. |
| | 2 | .87 | 87 | 38 | S | 1 | id. | fulgur hac nocte. |
| 28 | 8 | .80 | 77 | 44 | SW | 1 | id. | pluit ab 10 a. m. ad 8 p. m. |
| | 2 | .75 | 79 | 44 | S | 1 | id. | |
| 29 | 8 | .70 | 79 | 48 | W | 1 | id. | pluit per diem, fol intercurr. |
| 30 | 8 | .95 | 82 | 40 | W | 1 | opac. nub. fparf. | 10 a. m. jucund. imber. |
| | 2 | .94 | 90 | 34 | S | 2 | ten. nub. fparf. | |
| 31 | 8 | 30.06 | 82 | 42 | W | 1 | id. | 1 p. m. imber cum tonitr. et fulg. |
| | 2 | .03 | 87 | 35 | S | 2 | opac. nub. fparf. | 2 p. m. tonitr. et fulg. |

# EPHEMERIDES METEOROLOGICAE.

## *AUGUSTUS.*

| *Dies menſis.* | *Horæ obſervat.* | *Altitudo* *Barometri* | *Thermometri* | *Hygroſcopi* | *Genera ventorum.* | | *Facies cœli.* | *Tempeſtas.* |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| 1 | 8 | 30.07 | 82 | 42 | NE | 1 | opac. nub. ſparſ. | 8 a. m. tonitr. et fulg. 11 a. m. |
| | 2 | .00 | 79 | 45 | N | 1 | fere tect. opac. nub. | pluit et imbres per diem intercur. |
| 2 | 2 | 29.93 | 80 | 44 | E | 1 | opac. nub. ſparſ. | pluit per tot. fere a. m. cum tonitr. et fulgur. |
| 3 | 8 | .93 | 82 | 42 | WNW | 1 | ſudum cœlum. | |
| | 2 | .89 | 89 | 35 | S | 2 | opac. nub. ſparſ. | |
| 4 | 8 | .95 | 85 | 36 | SW | 1 | id. | |
| | 2 | .93 | 90 | 32 | SSW | 3 | ſudum cœlum. | |
| 5 | 8 | .95 | 85 | 39 | W | 1 | id. | ab 5 p. m. fere per tot. noct. |
| | 2 | .90 | 92 | 32 | SW | 2 | ten. nub. ſparſ. | pluit cum tonitr. et fulgur. terribil. |
| 6 | 8 | .91 | 79 | 45 | N | 1 | tect. opac. nub. | |
| | 2 | .90 | 81 | 40 | N | 3 | id. | |
| 7 | 8 | .94 | 71 | 46 | NE | 2 | id. | |
| | 2 | | 90 | | NE | 3 | ſudum cœlum. | fulgur. meridional. hac noct. |
| 8 | 8 | 30.04 | 73 | 27 | NE | 2 | ten. nub. ſparſ. | |
| | 2 | .02 | 81 | | N | 2 | id, | |
| 9 | 8 | .05 | 75 | 34 | NNW | 1 | id. | |
| | 2 | | 82 | | | | | |
| 10 | 2 | .04 | 83 | 26 | NE | 1 | id. | |
| 11 | 8 | .02 | 77 | 34 | ENE | 2 | obduct. opac. nub. | ab 12 m. fere per tot. diem et noct. pluit.—fulgur. hac noct. |
| 12 | 8 | 29.93 | 73 | 46 | NE | 1 | tect. opac. nub. | imbres per diem intercurrunt. |
| | 2 | .87 | 73 | 51 | NE | 1 | id. | |
| 13 | 8 | .93 | 71 | 46 | NE | 1 | id. | id. |
| | 2 | .95 | 75 | 45 | NE | 1 | id. | |
| 14 | 8 | 30.03 | 75 | 48 | NE | 1 | opac. nub. ſparſ. | |
| | 2 | | 81 | | NE | 1 | id. | imber jucund. p. m. |
| 15 | 8 | .05 | 75 | 47 | NE | 1 | id. | |
| 16 | 8 | .05 | 82 | 44 | SE | 1 | id. | |
| | 2 | .01 | 88 | 35 | S | 2 | id. | fulgur hac nocte. |
| 17 | 2 | 29.97 | 87 | 35 | S | 3 | id. | 12 m. imber cum fulgur. |
| | | | | | | | id. | mult. pluv. hoc veſper. |
| 18 | 2 | .84 | 86 | 36 | SSW | 3 | id. | |
| 19 | 8 | .93 | 73 | 45 | NE | 1 | ten. nub. ſparſ. | |
| | 2 | .95 | 79 | 34 | S | 2 | id. | |
| 20 | 2 | 30.04 | 81 | 31 | ESE | 2 | id. | |
| 21 | 8 | .12 | 74 | 31 | NE | 3 | tect. opac. nub. | |
| 22 | 2 | .12 | 85 | 30 | SE | 2 | opac. nub. ſparſ. | |
| 23 | 2 | .15 | 85 | 30 | ENE | 4 | opac. nub. ſparſ. | |

## *AUGUSTUS.*

| Dies mensis. | Horæ observat. | Altitudo Barometri | Thermometri | Hygroscopi | Genera ventorum. | | Facies cœli. | Tempestas. |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| 24 | 8 | 30.16 | 77 | 35 | NE | 1 | id. | |
| 25 | 2 | .13 | 84 | 31 | SE | 2 | id. | |
| 26 | 8 | .08 | 76 | 50 | WNW | 1 | ſudum cœlum. | poſtrem. noct. opac. nebula. |
| 27 | 2 | .00 | 88 | 28 | SE | 1 | opac. nub. ſparſ. | |
| 29 | 8 | 29.95 | 79 | 39 | SW | 1 | ten. nub. ſparſ. | |
| | 2 | .93 | 87 | 30 | SW | 3 | id. | fulgur hac nocte. |
| 30 | 2 | .93 | 85 | 35 | S | 3 | opac. nub. ſparſ. | 8 a. m. imber magnus. |
| 31 | 8 | .99 | 77 | 45 | SSW | 1 | id. | Halo. |

## *SEPTEMBER.*

| Dies mensis. | Horæ observat. | Barometri | Thermometri | Hygroscopi | Genera ventorum. | | Facies cœli. | Tempestas. |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| 2 | 2 | 30.13 | 85 | 35 | E | 2 | opac. nub. ſparſ. | mult. fulgur. hac nocte. |
| 3 | 2 | .11 | 81 | 37 | E | 1 | obduct. opac. nub. | 11 a. m. imber. jucund. fulgur. hac nocte. |
| 4 | 8 | .06 | 77 | 42 | NNE | 1 | opac. nub. ſparſ. | |
| | 2 | .00 | 82 | 35 | SSE | 1 | id. | |
| 5 | 8 | 29.91 | 75 | 42 | NW | 1 | id. | 10 a. m. jucund. imber. |
| | 2 | .89 | 82 | 32 | NE | 1 | id. | |
| 6 | 8 | 30.00 | 65 | 32 | NE | 3 | ten. nub. ſparſ. | |
| | 2 | 29.97 | 75 | 28 | NE | 2 | id. | |
| 7 | 2 | 30.04 | 73 | 26 | S | 1 | ſudum cœlum. | |
| 8 | 8 | .09 | 75 | 35 | NE | 1 | id. | |
| | 2 | .05 | 84 | 30 | SE | 2 | ten. nub. ſparſ. | |
| 9 | 8 | 29.95 | 70 | 33 | ENE | 1 | id. | |
| | 2 | .98 | 84 | 29 | E | 1 | id. | |
| 10 | 8 | 30.00 | 72 | 34 | S | 1 | opac. nub. ſparſ. | |
| | 2 | .05 | 86 | 30 | ESE | 1 | id. | fulgur. hac nocte. |
| 11 | 2 | .07 | 82 | 31 | ENE | 1 | id. | |
| 12 | 8 | .04 | 74 | 36 | NE | 0 | ſudum cœlum. | |
| | 2 | .03 | 82 | 32 | SE | 2 | opac. nub. ſparſ. | |
| 13 | 8 | .00 | 75 | 41 | NE | 1 | ſudum cœlum. | |
| | 2 | 29.98 | 81 | 32 | SE | 2 | opac. nub. ſparſ. | |
| 14 | 8 | 30.02 | 74 | 41 | NNE | 1 | ten. nub. ſparſ. | |
| 15 | 8 | .06 | 74 | 40 | NNE | 1 | ſudum cœlum. | |
| | 2 | .06 | 79 | 30 | SSE | 2 | id. | |
| 16 | 8 | .08 | 81 | 30 | SE | 2 | id. | |
| | 10 p.m. | .09 | 73 | 37 | ſilens | | id. | |
| 17 | 8 | .10 | 71 | 45 | N | 1 | id. | |
| | 2 | .05 | 84 | 28 | WSW | 1 | id. | |
| 18 | 8 | 29.97 | 72 | 39 | N | 1 | id. | |
| | 2 | .93 | 86 | 29 | NE | 1 | opac. nub. ſparſ. | |

# EPHEMERIDES METEOROLOGICAE.

## *SEPTEMBER.*

| *Dies mensis.* | *Horæ observat.* | *Altitudo* *Barometri* | *Thermometri* | *Hygroscopi* | *Genera ventorum.* | | *Facies cœli.* | *Tempestas.* |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| 19 | 8 | 29.83 | 76 | 40 | NNW | 1 | id. | |
| | 2 | .80 | 81 | 35 | NE | 1 | tect. opac. nub. | |
| 20 | 8 | .73 | 73 | 40 | NW | 3 | ten. nub. ſparſ. | |
| | 2 | .70 | 84 | 30 | SW | 3 | id. | |
| 21 | 8 | .77 | 58 | 30 | NNW | 2 | ſudum cœlum. | |
| | 2 | .80 | 79 | 27 | N | 1 | id. | |
| 22 | 2 | .97 | 79 | 22 | S | 1 | id. | |
| 23 | 8 | 30.06 | 71 | 32 | WNW | 1 | id. | |
| | 2 | .00 | 80 | 23 | SSE | 1 | id. | |
| 24 | 8 | .12 | 74 | 34 | NE | 1 | ten. nub. ſparſ. | |
| | 2 | .09 | 81 | 28 | E | 2 | id. | |
| 25 | 8 | .08 | 73 | 39 | NE | 1 | id. | |
| | 2 | .02 | 80 | 28 | SE | 3 | id. | |
| 26 | 8 | 29.97 | 75 | 42 | NW | 1 | tect. opac. nub. | magn. pluv. per tot. ſere a. m. |
| | 2 | .87 | 77 | 42 | SE | 1 | id. | |
| 27 | 8 | .90 | 71 | 47 | NNE | 1 | id. | id. per tot. poſtrem. noct. |
| | 2 | .90 | 66 | 42 | N | 1 | id. | |
| | 9p.m. | .99 | 56 | 42 | NE | 3 | id. | |
| 28 | 8 | 30.08 | 52 | 37 | NE | 3 | ſudum cœlum. | |
| | 2 | .08 | 65 | 30 | NE | 2 | id. | |
| 29 | 8 | .23 | 55 | 25 | NE | 3 | id. | |
| | 2 | .24 | 66 | 25 | E | 2 | id. | |
| 30 | 8 | .23 | 57 | 28 | NNE | 1 | id. | |
| | 2 | .23 | 71 | 21 | NNE | 1 | ten. nub. ſparſ. | |

TAB. I. *denotat unciis et denariis pluviæ altitudinem* anno 1745.

| | | | |
|---|---|---|---|
| Junius | 7.510 | Auguſtus | 9.338 |
| Julius | 6.771 | September | 0.752 |

TAB. II. *exhibet altitudinem maximam et minimam thermometri Farenheitii, cum directione et vi ventorum eodem tempore.*

| *Menſes.* | *Altit. max.* | *Genera ventorum.* | | *Altit. min.* | *Genera ventorum.* | |
|---|---|---|---|---|---|---|
| Junius | 96 | NW | 1 | 71 | N | 1 |
| Julius | 93 | S | 2 | 73 | N | 3 |
| Auguſtus | 92 | SW | 2 | 71 | NE | 2 |
| September | 86 | ESE | 1 | 52 | NE | 3 |